

Súd: Okresný súd Trenčín
Spisová značka: 35P/3/2020
Identifikačné číslo súdneho spisu: 3120200404
Dátum vydania rozhodnutia: 10. 05. 2021
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Eva Širilová
ECLI: ECLI:SK:OSTN:2021:3120200404.6

Uznesenie

Okresný súd Trenčín vo veci starostlivosti súdu o maloletú M. W., nar. XX.XX.XXXX, v konaní zastúpenú kolíznym opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny E., pracovisko T., dieťa rodičov: matky - N. W., nar. XX.XX.XXXX, štátnej občianky SR, bytom Z. O. XX, t. č. Y. X,X K. M. M XUP, Z. K. a otca - B. M., nar. XX.XX.XXXX, štátneho občana ČR, t. č. na neznámom mieste, za účasti starej matky maloletej N. W., rod. C., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom Z. O. XX, o návrhu matky na zverenie maloletej do náhradnej osobnej starostlivosti, takto

rozhodol:

I. Maloletá M. W., nar. XX.XX.XXXX sa zveruje do náhradnej osobnej starostlivosti N. W., rod. C., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom Z. O. XX, ktorá je povinná vykonávať osobnú starostlivosť o maloletú M. v rovnakom rozsahu, v akom ju vykonávajú rodičia. Právo zastupovať maloletú a spravovať jej majetok má iba v bežných veciach.

II. Matka dieťaťa je povinná prispievať na výživu maloletej M. sumou vo výške 100,- eur mesačne, ktorú je matka povinná poukazovať vždy do 15. dňa v mesiaci vopred na účet Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny E., číslo A XXXX XXXX XXXX XXXX XXXX, s účinnosťou od právoplatnosti tohto uznesenia.

III. Otec dieťaťa je povinný prispievať na výživu maloletej M. sumou vo výške 85,- eur mesačne, ktorú je otec povinný poukazovať vždy do 15. dňa v mesiaci vopred na účet Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny E., číslo A XXXX XXXX XXXX XXXX XXXX, s účinnosťou od právoplatnosti tohto uznesenia.

IV. Týmto sa v časti výživného zmeňuje rozsudok Okresného súdu Trenčín č.k. 30P/357/2011-85 zo dňa 13.01.2014.

V. Žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania.

odôvodnenie:

1. Dňa 10.01.2020 bol tunajšiemu súdu doručený návrh matky vo veci samej, v ktorom sa domáha nariadenia výchovného opatrenia nad maloletou. Zároveň podala návrh na nariadenie neodkladného opatrenia, ktorým by súd nariadil nad maloletou výchovné opatrenie, na základe ktorého by maloletá bola dočasne odňatá z osobnej starostlivosti matky a ponechaná v starostlivosti centra, ktoré plní úlohy odbornej diagnostiky, najdlhšie na 6 mesiacov. Návrhom vo veci samej sa matka maloletej domáhala nariadenia výchovného opatrenia tak, ako v návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia. Svoj návrh matka odôvodnila predovšetkým tým, že maloletá bývala s matkou vo Z. K. od 29.09.2019, kde musia všetci zahraniční študenti absolvovať anglický jazykový test na prijatie na školu. Matka maloletú prihlásila na akadémiu anglického jazyka, ktorú však mal. M. nenavštevovala, nakoľko nemala záujem chodiť do školy v cudzine. Maloletá sa chcela vrátiť na Slovensko a tu aj začať navštevovať školu, nemala záujem o vzdelanie vo Z. K.. Matka od roku 2012 pracuje vo Z. K., kde aj žije so svojim manželom. Na Slovensko sa vrátila preto, aby našla maloletej miesto v detskom domove. Matka tiež uviedla, že mal. M. chce zostať na Slovensku so svojou starou matkou, ale toho sa matka obáva, nakoľko maloleté nerešpektuje

žiadan vzťah. Maloletá mala problém s alkoholom, vyhľadávala spoločnosť zlých ľudí. Nikto iný z rodiny matky sa o maloletú postarať nemôže. Otec o maloletú záujem nejaví.

2. O návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia rozhodol tunajší súd uznesením č. k. 35P/3/2020-16 zo dňa 07.02.2020 tak, že ho ako nedôvodný zamietol. Predmetné uznesenie nadobudlo právoplatnosť dňa 06.03.2020.

3. Písomným podaním zo dňa 18.01.2021 matka dieťaťa žiadala, aby súd zveril maloletú do náhradnej osobnej starostlivosti jej matky a starej matky maloletej N. W.. Na základe uvedeného Okresný súd Trenčín uzneseniami zo dňa 08.02.2021 v súlade s § 28 zákona č. 161/2015 Z. z. Civilného mimosporového poriadku (ďalej len „CMP“) pripustil zmenu petitu v súlade s podaním matky a v súlade s § 10 ods. 1 CMP do konania ako účastníčku pribral starú matku maloletej.

4. V predmetnej veci súd nariadil pojednávanie na deň 10.05.2021, ktoré uskutočnil v neprítomnosti rodičov maloletej. Matka maloletej súhlasila s prejednaním veci v jej neprítomnosti, otec svoju neprítomnosť žiadnym spôsobom neospravedlnil, ani nežiadal o odročenie pojednávania. Súd vykonal dokazovanie výsluchom starej matky maloletej, správou kolízneho opatrovníka vrátane príloh, oboznámením listinných dôkazov tvoriacimi obsah spisu a zistil nasledovný skutkový a právny stav:

5. Stará matka maloletej na pojednávaní uviedla, že o maloletú sa starala od 3 mesiacov, sú na seba zvyknuté. Maloletá nebola v Q. s matkou spokojná a od jej návratu na Slovensko sa o ňu stará ona. Maloletá navštevuje A. B., odbor C.. Navštevuje aj prax, vzdeláva sa. S matkou komunikuje. Otec s mal. nekomunikuje, stará matka maloletej nevie, kde sa nachádza. Ďalej uviedla, že matka maloletej je v súčasnosti nezamestnaná, prispieva jej sumou 100,- eur na výživu maloletej. Stará matka maloletej poberá starobný a vdovský dôchodok v celkovej výške XXX,XX eur. Býva v prenajatom byte. Jej výdavky sú na nájom 320,- eur mesačne, internet a TV 16,40 eur mesačne, spláca pôžičku 89,- eur mesačne.

6. Kolízny opatrovník na pojednávaní uviedol, že v domácnosti starej matky bolo vykonané prešetrenie pomerov, neboli zistené nedostatky, stará matka riadne zabezpečuje starostlivosť. V rámci prešetrenia pomerov bol vykonaný aj neformálny pohovor s maloletou, ktorá vyjadrila túžbu bývať so starou matkou. Preto navrhol, aby maloletá bola zverená do náhradnej osobnej starostlivosti starej matky, matka zaviazaná vyživovacou povinnosťou v sume 100,- eur a výšku výživného na strane otca ponechal na uvážení súdu.

7. Mal. M. má XX rokov. Pochádza z priateľského vzťahu rodičov. Rozsudkom Okresného súdu P., Y. republika, sp. zn. 6C/30/2005, zo dňa 12.12.2006, právoplatným dňa 13.02.2007, bola maloletá zverená do osobnej starostlivosti matky a otcovi bola určená vyživovacia povinnosť. Rozsudkom Okresného súdu Trenčín č. k. 30P/357/2011-85 zo dňa 13.01.2014 bola otcovi uložená povinnosť prispievať na výživu mal. k rukám matky sumu 85,- eur. Otec sa nachádza na neznámom mieste, o dieťa dlhodobo nezaujíma, vyživovaciu povinnosť riadne neplní. Súdu sa nepodarilo zistiť jeho príjmové a majetkové pomery. Pri určovaní výšky výživného súd vychádzal v roku 2014 z predpokladaného čistého mesačného zárobku otca, ktorý by dosahoval ako pomocný a nekvalifikovaný robotník na stavbách budov pri výkone týchto prác v Slovenskej republike, a to na základe štatistického zisťovania Štatistického úradu Slovenskej republiky za rok 2012. Matka žije vo Z. K., v súčasnosti je nezamestnaná, na výživu maloletej prispieva starej matke sumou 100,- eur mesačne. Maloletá je od začiatku roka 2020 v starostlivosti starej matky. Je žiačkou X. ročníka A.. Výučba v súčasnosti prebieha dištančne. Cestovné náklady sú 20 - 30,- eur mesačne. V 09/2020 jej boli zakúpené pomôcky v sume 150,- eur. Maloletá je dispenzarizovaná v O. ambulancii u MUDr. C., trpí G.. Žiadneho iného lekára nenavštevuje.

8.1. Podľa § 44 ods. 1 zákona č. 36/2005 Z. z. o rodine (ďalej len „ZoR“), náhradnou starostlivosťou je viacero osobitne usporiadaných, na seba nadväzujúcich a vzájomne sa podmieňujúcich dočasných opatrení, ktoré nahrádzajú osobnú starostlivosť rodičov o maloleté dieťa v prípadoch, ak ju rodičia nezabezpečujú alebo nemôžu zabezpečiť.

8.2. Podľa § 45 ods. 1, 2 ZoR, ak to vyžaduje záujem maloletého dieťaťa, súd môže zveriť maloleté dieťa do náhradnej osobnej starostlivosti. Osobou, ktorej možno maloleté dieťa takto zveriť, sa môže stať len fyzická osoba s trvalým pobytom na území Slovenskej republiky, ktorá má spôsobilosť na právne úkony v plnom rozsahu, osobné predpoklady, najmä zdravotné, osobnostné a morálne, a spôsobom svojho

života a života osôb, ktoré s ňou žijú v domácnosti, zaručuje, že bude náhradnú osobnú starostlivosť vykonávať v záujme maloletého dieťaťa. Osobe, ktorá nezabezpečuje osobnú starostlivosť o svoje maloleté dieťa z dôvodu, že jej bolo zo starostlivosti odňaté rozhodnutím súdu, nemožno v čase trvania odňatia dieťaťa zveriť maloleté dieťa do náhradnej osobnej starostlivosti na čas trvania odňatia dieťaťa. Pri zverení maloletého dieťaťa do náhradnej osobnej starostlivosti uprednostní súd predovšetkým príbuzného maloletého dieťaťa, ak spĺňa ustanovené predpoklady. Ak sa má maloleté dieťa zveriť do náhradnej osobnej starostlivosti prarodiča, súrodenca maloletého dieťaťa alebo súrodenca rodiča maloletého dieťaťa, splnenie podmienky trvalého pobytu na území Slovenskej republiky sa nevyžaduje za predpokladu, že prarodič, súrodenec maloletého dieťaťa alebo súrodenec rodiča maloletého dieťaťa má evidovaný trvalý pobyt alebo iný obdobný pobyt na území členského štátu Európskej únie.

8.3. Podľa § 45 ods. 3 až 6 ZoR, v rozhodnutí súd vymedzí osobe, ktorej bolo maloleté dieťa zverené do náhradnej osobnej starostlivosti, jej rozsah práv a povinností k maloletému dieťaťu. Osoba, ktorej bolo maloleté dieťa zverené do náhradnej osobnej starostlivosti, je povinná vykonávať osobnú starostlivosť o maloleté dieťa v rovnakom rozsahu, v akom ju vykonávajú rodičia; osoba, ktorej bolo maloleté dieťa zverené do náhradnej osobnej starostlivosti vykonávanej na území Slovenskej republiky, je povinná najmenej 30 dní pred dočasným premiestnením maloletého dieťaťa oznámiť súdu dočasné premiestnenie maloletého dieťaťa do cudziny na dobu dlhšiu ako tri mesiace spolu s údajom o mieste, účele a dĺžke pobytu v cudzine a o iných významných skutočnostiach súvisiacich s dočasným premiestnením. Právo zastupovať maloleté dieťa a spravovať jeho majetok má iba v bežných veciach. Ak táto osoba predpokladá, že rozhodnutie zákonného zástupcu maloletého dieťaťa v podstatných veciach nie je v súlade so záujmom maloletého dieťaťa, môže sa domáhať, aby tento súlad pri konkrétnom rozhodnutí zákonného zástupcu preskúmal súd. Na správu majetku maloletého dieťaťa sa primerane použijú ustanovenia § 32 a 33. Rodičia maloletého dieťaťa vykonávajú práva a povinnosti vyplývajúce z rodičovských práv a povinností len v rozsahu, v akom nepatria osobe, ktorej bolo maloleté dieťa zverené do náhradnej osobnej starostlivosti. Rodičia majú právo stykať sa s maloletým dieťaťom, ktoré bolo zverené do náhradnej osobnej starostlivosti. Ak sa s osobou, ktorej bolo maloleté dieťa takto zverené, nedohodnú o výkone tohto práva, rozhodne na návrh niektorého z rodičov alebo tejto osoby súd.

8.4. Podľa § 45 ods. 7 a 8 ZoR, vyživovacia povinnosť rodičov voči maloletému dieťaťu rozhodnutím súdu podľa odseku 1 nezaniká. Súd pri rozhodovaní o zverení maloletého dieťaťa do náhradnej osobnej starostlivosti určí rodičom alebo iným fyzickým osobám povinným poskytovať maloletému dieťaťu výživné rozsah ich vyživovacej povinnosti a súčasne im uloží povinnosť, aby počas trvania náhradnej osobnej starostlivosti, najdlhšie však do dovŕšenia plnoletosti dieťaťa, poukazovali výživné úradu práce, sociálnych vecí a rodiny. Ak povinný podľa prvej vety neplní vyživovaciu povinnosť poukazovaním výživného úradu práce, sociálnych vecí a rodiny, má tento úrad právo vykonávať úkony vo veciach uplatňovania nárokov na výživné maloletého dieťaťa vrátane uplatňovania týchto nárokov v exekučnom konaní vo svojom mene a na účet tohto maloletého dieťaťa. Ak je maloleté dieťa zverené do náhradnej osobnej starostlivosti podľa odseku 2 druhej vety osobe, ktorá nemá trvalý pobyt na území Slovenskej republiky, súd povinnému uloží povinnosť, aby výživné poukazoval tejto osobe; úrad práce, sociálnych vecí a rodiny nemá v tomto prípade právo vykonávať úkony vo veciach uplatňovania nárokov na výživné maloletého dieťaťa. Po dovŕšení plnoletosti dieťaťa, ktoré bolo zverené do náhradnej osobnej starostlivosti, sú rodičia povinní poukazovať výživné dieťaťu.

8.5. Podľa § 45 ods. 9 Zákona o rodine, súd najmenej raz za šesť mesiacov zhodnotí v súčinnosti s orgánom sociálnoprávnej ochrany detí alebo v súčinnosti s inými osobami, ktoré sú oboznámené s pomermi maloletého dieťaťa, výkon náhradnej osobnej starostlivosti, a to najmä kvalitu starostlivosti o dieťa v náhradnej osobnej starostlivosti a skutočnosť, či rodičia môžu zabezpečiť osobnú starostlivosť o maloleté dieťa.

8.6. Podľa § 81 ods. 1 ZoR, ak súd rozhodne o umiestnení maloletého dieťaťa do náhradnej osobnej starostlivosti, pestúnskej starostlivosti, o nariadení ústavnej starostlivosti alebo o uložení ochrannej výchovy, upraví aj rozsah vyživovacej povinnosti rodičov alebo iných osôb povinných poskytovať maloletému dieťaťu výživné.

8.7. Podľa § 62 ods. 1 - 5 ZoR, plnenie vyživovacej povinnosti rodičov k deťom je ich zákonná povinnosť, ktorá trvá do času, kým deti nie sú schopné samé sa živiť. Obaja rodičia prispievajú na výživu svojich detí podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov. Dieťa má právo podieľať sa na životnej

úrovni rodičov. Každý rodič bez ohľadu na svoje schopnosti, možnosti a majetkové pomery je povinný plniť svoju vyživovaciu povinnosť v minimálnom rozsahu vo výške 30% zo sumy životného minima na nezaopatrené nepľnoleté dieťa alebo na nezaopatrené dieťa podľa osobitného zákona. Pri určení rozsahu vyživovacej povinnosti súd prihliada na to, ktorý z rodičov a v akej miere sa o dieťa osobne stará. Ak rodičia žijú spolu, prihliadne súd aj na starostlivosť rodičov o domácnosť. Výživné má prednosť pred inými výdavkami rodičov. Pri skúmaní schopností, možností a majetkových pomerov povinného rodiča súd neberie do úvahy výdavky povinného rodiča, ktoré nie je nevyhnutné vynaložiť.

8.8. Podľa § 75 ods. 1 ZoR, pri určení výživného prihliadne súd na odôvodnené potreby oprávneného, ako aj na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného. Na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného prihliadne súd aj vtedy, ak sa povinný vzdá bez dôležitého dôvodu výhodnejšieho zamestnania, zárobku, majetkového prospechu; rovnako prihliadne aj na neprimerané majetkové riziká, ktoré povinný na seba berie.

8.9. Podľa § 77 ods. 1 ZoR, právo na výživné sa nepremičuje. Možno ho však priznať len odo dňa začatia súdneho konania. Výživné pre maloleté dieťa možno priznať najdlhšie na dobu troch rokov spätne odo dňa začatia konania, ak sú na to dôvody hodné osobitného zreteľa.

8.10. Podľa § 111 písm. o) CMP, v konaní vo veciach starostlivosti súdu o maloletých súd rozhoduje o zverení dieťaťa do náhradnej osobnej starostlivosti.

8.11. Podľa § 120 ods. 1 CMP, súd rozhoduje rozsudkom vo veciach podľa § 111 písm. b) až d), h) a i), inak rozhoduje vo veci samej uznesením.

9. Predmetom tohto konania bolo po zmene petitu zverenie mal. M. do náhradnej osobnej starostlivosti starej matky a určenie výživného. V danej veci bolo preukázané, že návrh matky na zverenie maloletej do náhradnej osobnej starostlivosti starej matky je dôvodný, preto mu súd vyhovel. Pri svojom rozhodovaní vychádzal zo skutočností, že matka, žije vo Z. K., kde maloletá s ňou žiť nechce a starostlivosť o maloletú z uvedeného dôvodu matka nevykonáva. Maloletá je s matkou v pravidelnom telefonickom kontakte. Otec sa o maloletú a už dlhé nezaujíma, nachádza sa na neznámom mieste. Z uvedených dôvodov starostlivosť rodičov od začiatku roka 2020 supluje stará matka maloletej, a preto bolo potrebné rozhodnúť o náhradnej starostlivosti o maloletú. Stará matka maloletej podľa názoru súdu spĺňa osobné, osobnostné, zdravotné a morálne predpoklady pre výkon náhradnej osobnej starostlivosti o maloleté dieťa v zmysle Zákona o rodine. Navyše, mal. M. si želá zostať v starostlivosti starej matky, vypomáha jej so starostlivosťou o domácnosť. Vzhľadom na uvedené je podľa názoru súdu zverenie mal. M. do náhradnej osobnej starostlivosti starej matky v najlepšom záujme maloletej. Vzhľadom na zistené skutočnosti za súhlasu matky maloletej súd rozhodol o zverení maloletej do náhradnej osobnej starostlivosti starej matky. V zmysle § 45 ods. 3 ZoR súd vymedzil starej matke práva a povinnosti plynúce jej z výkonu náhradnej osobnej starostlivosti o maloletú.

10. Súčasne súd otca zaviazal platením výživného pre maloletú vo výške 85,- eur mesačne s prihliadnutím na predchádzajúcu úpravu jeho vyživovacej povinnosti, keďže jeho aktuálne zárobkové pomery sa súdu nepodarilo zistiť. Súd dodáva, že otec o maloletú nejaví žiaden záujem a ani doteraz určené výživné žiadnym spôsobom neuhrádza. Matke maloletej súd určil vyživovaciu povinnosť vo výške 100,- eur mesačne, ktorú výšku určil s poukazom na to, že matka maloletej takouto sumou na výživu maloletej prispieva v súčasnosti, s jej výškou súhlasil kolízny opatrovník a rovnako aj stará matka maloletej. Výživné rodičov je splatné na účet Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny E. v zmysle § 45 ods. 8 ZoR.

11.1. Podľa § 52 CMP, žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania, ak tento zákon neustanovuje inak.

11.2. Podľa § 58 CMP, o nároku na náhradu a o výške trov konania rozhoduje súd v rozhodnutí, ktorým sa konanie končí.

12. V danej veci súd v zmysle § 58 v spojení s § 52 CMP rozhodol, že žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu možno podať odvolanie do 15 dní od jeho doručenia prostredníctvom tunajšieho súdu na Krajský súd v Trenčíne (v jednom vyhotovení) (§ 357 CSP).

V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania (ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje, podpis, uvedenie spisovej značky) uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Odvolanie v zmysle § 365 ods. CSP možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Odvolanie možno odôvodniť aj tým, že súd prvej inštancie nesprávne alebo neúplne zistil skutočný stav veci (§ 62 ods. 1 CMP).

Odvolacie dôvody možno meniť a dopĺňať až do rozhodnutia o odvolaní.